

Mis on kuriteoennetus?

Turvalisus ja kaitstus on inimväärse elu eeldus. Iga pimedas trepikojas vahetatud pirn või ühiselt paigaldatud turvauks tõstab meie endi turvatunnet.

Kuriteoennetus võimaldab kõikidel, nii eraisikutel kui ka asutustel ja mittetulundusühingutel panustada enda turvalisuse tõstmisele, vähendades kuritegevust ja kuriteohirmu põhjuseid läbi koostöö.

Kuriteoennetus - mis see siis on?

See on püüe kõrvaldada või vähendada kuritegevuse põhjused ja soodustegurid, vähendada võimalusi kuritegelikuks käitumiseks, hoida ära või raskendada kuritegude toimepanemist riiklike institutsioonide, kohalike omavalitsuste ning elanikkonna koostöös.

Täpsemalt võiks öelda, et kuriteoennetuse moodustavad erinevad abinõud, mille eesmärgiks on:

- takistada varem mitteesinenud kuriteoliikide arenemist;
- vähendada ja võimalusel likvideerida olemasolev kuritegevus;
- takistada laste ja noorte kuritegelikule teele sattumist;
- vilunud kurjategijate kuritegelikult teelt ärasaamine;
- muuta füüsilist keskkonda nii, et potentsiaalsete kurjategijate motivatsioon kuritegu toime panna väheneks ehk muuta ahvatlevad objektid potentsiaalsetele kurjategijatele vähem atraktiivseks;
- vähendada inimeste hirmu langeda kuritegevuse ohvriks;
- teavitada inimesi kodanikuvastutusest kaasa aidata kuritegevuse vähendamisele.

Kuritegude ennetamine jagatakse kolmeks:

Sotsiaalne ennetustöö ehk sotsiaalsed ennetusmeetmed – süütegusid põhjustavate tegurite mõjutamine sotsiaal-, haridus-, pere-, noorte-, kultuuri-, kiriku-, majandus-, liiklus- jms poliitika abil eesmärgiga luua eeldused iga inimese kaasamiseks ühiskonnaellu arvestades ühiskonnas seatud eesmäärke, et sel moel ära hoida tema marginalisatsioonist tingitud hälbiv käitumine.

Vajalik on luua eeldused ja optimaalsed tingimused kõigi ühiskonnaliikmete sotsialiseerimiseks (nt. laste kasvatamine, elamispinna olemasolu, töö, vaba aeg ja puhkus).

Tähtis on ennetada konflikte ning vähendada negatiivsete ühiskondlike nähtuste (nt töötus) mõju.

Olustikulise ennetustöö ehk olustikuliste ennetusmeetmete rakendamise eesmärgiks on raskendada süütegude toimepanemist ning mõjutada varakult potentsiaalselt kuritegelikke isikuid või kuriteohtlikke olukordi ja kohti.

Tuleb leida vahendid kuritegude ennetamiseks, näiteks naabrivalve, turvaettevõtete või politsei poolt avaliku korra tagamine. Abiks on ka asulate ja hoonete planeerimine turvaliseks, samuti süütegusid raskendavate tehniliste vahendite kasutamine (nt roolilukud, signalisatsioonid, videovalve jne).

Süütegude tagajärgedega tegelemise all mõistetakse eelkõige karistusõiguslikke meetmeid korduvkuritegude vähendamiseks. Tegeletakse nendega, kes on juba süüteo toime pannud.

Kuid samuti tegeletakse kuriteoohvrite abistamisega, püüdes vähendada või heastada muul viisil kuritegudega tekitatud kahju.

Allikas URL: <https://www.kriminaalpoliitika.ee/et/kuriteoennetus/mis-kuriteoennetus>